

T.C.

HARRAN ÜNİVERSİTESİ
BİYOLOJİ BÖLÜMÜ

2023 Yılı

Birim İç Değerlendirme Raporu
(BİDR)

İÇİNDEKİLER

ÖZET .....

BÖLÜM HAKKINDA BİLGİLER .....

1.İletişim Bilgileri .....

2. Tarihsel Gelişimi.....

3. Misyonu, Vizyonu, Değerleri ve Hedefleri.....

ÖLÇÜTLER.....

A. Kalite Güvencesi Sistemi .....

B. Eğitim ve Öğretim .....

C. Araştırma ve Geliştirme.....

D. Toplumsal Katkı .....

DEĞERLENDİRME, SONUÇ VE ÖNERİLER .....

ÖZET

1. Özet

Harran Üniversitesi Biyoloji Bölümü 2023 Yılı Birim İç Değerlendirme Raporu (BİDR), bölümün değerlendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Raporda ilk olarak bölüm hakkında gerekli bilgiler yer almaktadır. Ardından kalite, eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme ile toplumsal katkı ana ölçütleri ve alt ölçütlerine ilişkin bilgilere yer verilmektedir. Son olarak sonuç ve değerlendirme bölümü paylaşılmıştır.

Rapor hazırlanırken Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından belirlenen standartlar dikkate alınmıştır. Bölüme yönelik izlemeler ve değerlendirmeler için Kurumsal Yönetim Bilgi Sistemi (KYBS) üzerinden gerekli veriler çekilmiştir. Ayrıca Harran Üniversitesi Kalite Koordinatörlüğü tarafından yapılan toplantılardan, hazırlanmış rehberlerden ve kılavuzlardan faydalanılmıştır.

BÖLÜM HAKKINDA BİLGİLER

1. İletişim Bilgileri

Kimlik Bilgileri	Telefon	E-posta	Adres
Bölüm Başkanı Prof. Dr. Hasan AKAN	0-414-3183000 (Santral: 3556)	hakan@harran.edu.tr	Harran Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü, B Blok, Osmanbey Kampüsü, 63300 Şanlıurfa, Türkiye

2. Tarihsel Gelişimi

Biyoloji Bölümü, 1992 yılında Harran Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi bünyesinde Şanlıurfa merkezinde yer alan Yenişehir Kampüsü'nde kurulmuştur. 1992-1993 eğitim öğretim yılında ilk öğrencilerini alarak eğitim hayatına başlamıştır. Bölüm, 2003-2004 eğitim öğretim yılında Harran Üniversitesi Osmanbey Merkez Kampüsü'ndeki yeni binasına taşınmıştır ve bu kampüste eğitim öğretim faaliyetlerini sürdürmeye devam etmektedir.

Bölümün akademik kadrosunda 5 Profesör, 2 Doçent Doktor, 5 Doktor Öğretim Üyesi, 1 doktora ders aşamasında bulunan Araştırma Görevlisi ve 2 YÖK 100/2000 doktora bursiyeri yer almaktadır. Bölüm bünyesinde Botanik, Ekoloji, Genel Biyoloji, Hidrobiyoloji, Moleküler Biyoloji ve Zooloji Ana Bilim Dalları aktif durumdadır. Bölüm içerisinde internet ulaşımı ve gerekli görsel araçlarla donatılmış olan sınıf ve laboratuvarlar bulunmaktadır. Bu laboratuvarlar; lisans ve lisansüstü eğitime yönelik laboratuvarlar, araştırmalara yönelik laboratuvarlar ve bitki örneklerinin saklandığı Herbarium (New York Botanical Garden Herbarium, 1895 <http://sweetgum.nybg.org> erişim tarihi 20.01.2024)'dan oluşmaktadır.

Bölümümüz ile ilgili bilgilere bölüm [web sitesi](#)nden veya [YÖK Atlas](#) modülünden ulaşılabilmektedir.

3. Misyonu, Vizyonu, Değerleri ve Hedefleri

Bölümümüzün misyon ve vizyonu;

Misyon

Harran Üniversitesi Biyoloji Bölümü'nün misyonu; teorik bilgi ve uygulamalarla donatılmış, bilimi kendine ilke edinmiş, çağdaş düşünce yapısına sahip, ilerici, yaratıcı, etik değerleri farkında olan, bilimin gelişimine ve bilginin paylaşımına katkı sunan biyologlar yetiştirip topluma ve bilim dünyasına kazandırmaktır.

Vizyon

Eğitim ve araştırmaları sayesinde ulusal ve uluslararası düzeyde takip edilen ve daima ileriye hedefleyen bir bölüm olmaktır.

Temel Değerler

Harran Üniversitesi Biyoloji Bölümü'nün temel değerleri;

- Eğitimin tabana yayılması
- Mevcut yapının hızlı bilgi üretimi ve akışına uyum sağlaması
- Eğitimde kalite ve mezuniyete, araştırmada uygulamaya yönelme
- Yükseköğrenimin küreselleşmesi ve uluslararasılaşma
- Topluma hizmet ve liderlik
- Akademik ve bilimsel özgürlük
- Hesap verebilirlik
- Katılımcılık

Bu temel değerler doğrultusunda çağdaş bilimin gerekliliklerini yerine getirmeyi ve elindeki olanakları en iyi şekilde kullanarak biyoloji biliminin çeşitli alanlarına katkıda bulunmayı hedeflemiş olan bölümümüz, teorik bilgi ve uygulamalarla donatılmış, aydın düşünce yapısına sahip, ilerici, yaratıcı, girişimci ve bilimi kendine ilke edinmiş insanlar yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

ÖLÇÜTLER

A) KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ

A.1) Liderlik ve Kalite

A.1.1) Yönetim Modeli ve İdari Yapı

Harran Üniversitesi, karar alma mekanizmalarının işletilmesinde aşağıdan yukarıya süreçlerin dikkate alındığı bir kurumdur. Bölümümüz ihtiyaçları doğrultusunda hazırladığı talep ya da önerilerini ilgili komisyon veya kurullara sunar. Kurumun stratejik amaç ve hedefleri ile uyumlu olarak değerlendirilen öneriler, üniversite yönetim kurulu/senatosuna iletilerek karara bağlanır.

Bölümümüzde kurul ve komisyonlar mevcuttur. Bu kurul ve komisyonların görev ile sorumlulukları tanımlanmış durumdadır ve iş birliği içerisinde çalışmalarını yürütmektedirler. Kurul ve komisyonlara başkanlık eden rektör yardımcıları birimler arası koordinasyonu sağlamakta, faaliyetlere ilişkin bilgiler akademik ve idari birimlerden başlayıp ilgili kurumsal yapılardan geçmektedir. Bölümümüz tarafından başından beri kalite politikası benimsenmektedir ve kalite çalışmaları bölümde yer alan kalite komisyon üyeleri tarafından takip edilmekte ve raporlanmaktadır.

A.1.2) Liderlik

Harran Üniversitesi Biyoloji Bölümü kurulan [Kurumsal Yönetim Bilgi Sistemi](#) (KYBS)'ne 2021 yılından beri veri girişi yapmaktadır. Sistemde eksik bilgi girişi olmaması için gerekli kontrol üst birimler tarafından yapılmaktadır. Gerekli planlamalar önceden yapılmakta ve bu planlar doğrultusunda hareket edilmektedir. 2021 yılından beri bölümümüzün hedef koyma, hedeflerini gerçekleştirme oranları altı ayda bir üst yönetime sunulmaktadır. Bu durum bölümdeki artı ve eksilerin gözlenebilmesini sağlamaktadır. Ayrıca hedeflerin gerçekleşmesi bölüm içi motivasyonu da arttırmaktadır.

A.1.3) Bölümün dönüşüm kapasitesi

Bölümümüz tarafından [Elektronik Belge Yönetim Sistemi](#) (EBYS) etkili olarak kullanılmaktadır. Bölüm personelleri [Personel Bilgi Sistemi](#) üzerinden tüm özlük işlemleri, devam takibinin izlenmesi, personel hareketliliği gibi işlemleri yapabilmektedir. Öğrencilere ilişkin bilgilere erişim [Öğrenci Bilgi Sistemi](#) ve [Mezun Portalı](#) aracılığıyla daha kolay ve hızlı hale gelmiştir.

A.1.4) İç kalite güvencesi mekanizmaları

Kalite çalışmaları için 2019 yılında üniversitemiz bünyesinde KYBS yazılımı satın alınarak devreye sokulmuştur. 2021 yılından itibaren yapılan toplantılara bölüm temsilcileri katılmıştır ve sistem aktif olarak kullanılmaktadır. KYBS, verilerle yönetimi daha olanaklı ve daha kolay hale getirmektedir.

Harran Üniversitesi Biyoloji Bölümü 2023 yılında FEDEK akreditasyon çalışma grubuna dahil olmuştur ve halihazırda FEDEK akreditasyon kriterlerine uyum ve şartları sağlama bağlamında çalışmalar yapılmaya devam etmektedir.

A.1.5) Kamuoyu bilgilendirme ve hesap verilebilirlik

Bölümümüz tüm faaliyetlerinde şeffaflığı ve hesap verilebilirliği ilke edinmiştir. Üniversitedeki iş süreçleri, ilgili mevzuat çerçevesinde yürütülmekte, izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Bölüm web sayfası aracılığı ile [duyurular/etkinlikler/haberler](#) tüm kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Kurumsal ve birimlere ait [sosyal medya hesapları](#) kamuoyu bilgilendirmesi ve paylaşımı için aktif olarak kullanılmaktadır. Birimlere ait web sayfalarında ilgili bağlantılara yer verilmektedir. Kurumsal e-posta uzantılı adresler üzerinden de tüm çalışanlara ve öğrencilere her türlü konuda bilgilendirmeler yapılmaktadır.

A.2) Misyon ve Stratejik Amaçlar

A.2.1) Misyon, vizyon ve politikalar

Harran Üniversitesi Biyoloji Bölümü'nde misyon; "teorik bilgi ve uygulamalarla donatılmış, bilimi kendine ilke edinmiş, çağdaş düşünce yapısına sahip, ilerici, yaratıcı, etik değerleri farkında olan, bilimin gelişimine ve bilginin paylaşımına katkı sunan biyologlar yetiştirip topluma ve bilim dünyasına kazandırmak" ve vizyon "eğitim ve araştırmaları sayesinde ulusal ve uluslararası düzeyde takip edilen ve daima ileriye hedefleyen bir bölüm olmak" olarak belirlenmiştir.

A.2.2) Stratejik amaç ve hedefler

Bölümümüzde temel değerler doğrultusunda 4 ana amaç belirlemiştir. Bunlar 2019-2023 Stratejik Planı'nda da hedefleriyle belirtilmiştir;

- Eğitim öğretim kalitesini geliştirmek ve sürekliliğini sağlamak
- Araştırma ve geliştirme kapasitesinin geliştirilmesi
- Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi
- Yerel ve bölgesel dinamiklerin iş birliğiyle kalkınmaya öncülük etmektir

2019-2023 Stratejik Planı'nda belirtilen hedeflerin gerçekleşme oranları KYBS sisteminden takip edilmektedir.

A.2.3) Performans yönetimi

Bölümde performans yönetimi süreçleri, kalite süreçleriyle ilişkilendirilmiştir. Yıllık olarak performans göstergeleri hazırlanmaktadır. Performans göstergeleri, belirlenmiş takip sıklığına göre ilgili birimler tarafından takip edilmektedir. Hedeflerin gerçekleşme oranlarının izlemesini yapma KYBS üzerinden gerçekleşmektedir.

A.3) Yönetim Sistemleri

A.3.1) Bilgi yönetim sistemi

Bölümümüzde yönetsel süreçler bilgi yönetim sistemleri ile sürdürülmektedir. Farklı ihtiyaçları karşılamak ve verileri takip etmek üzere çeşitli yazılımlar kullanılmaktadır. Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS), Personel Devam Kontrol Sistemi, Arıza Talep Sistemi, Personel Bilgi Sistemi, Öğrenci Bilgi Sistemi, Kalite Yönetim Bilgi Sistemi, HARUSEM Belge Doğrulama Sistemi, Ek Ders Ücret Portalı ve Etkinlik Takvimi gibi birçok farklı sistemi kapsayan [Harran Portal](#) ile sistemlere tek yerden ulaşma imkânı bulunmaktadır.

A.3.2) İnsan kaynakları yönetimi

Üniversite yönetimi her yıl sonunda bölümümüzden bir sonraki yıl için öğretim elemanı norm kadro planlamalarını yapmamızı istemektedir.

A.3.3) Finansal yönetim

Bütçeleme ve harcama sürecinin her aşaması [Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı](#) tarafından denetlenmektedir.

A.3.4) Süreç yönetimi

Süreçleri belirlemek, onları analiz ederek katma değeri olmayan eylemlerden arındırmak ve daha iyiye götürülmesi gereken eylemleri belirleyip iyileştirmek süreç yönetiminin amaçlarındandır. Süreç yönetimini sağlamak amacıyla 2021 yılında uygulamaya konulan Kalite Yönetim Bilgi Sistemi (KYBS), bölümümüz tarafından aktif olarak kullanılmaktadır. Üniversitemiz Kalite Koordinatörlüğü tarafından sisteme girilen veriler belirli aralıklarla kontrol edilmektedir ve talep edilen düzenlemeler bölümümüzdeki [kalite üyeleri](#) tarafından yapılmaktadır.

A.4) Paydaş Katılımı

2023 yılında bölümümüz bünyesinde 5 tane [etkinlik](#) gerçekleştirilmiştir.

A.4.1) İç ve dış paydaş katılımı

Bölümümüzde yer alan akademik ve idari personelin memnuniyeti, anketler ile ölçülmektedir. Yapılan detaylı anket çalışmaları ile memnuniyet düzeyleri birçok açıdan değerlendirilmektedir. Alınan geri bildirimler birimimiz tarafından raporlanarak süreçlerin iyileştirilmesinde kullanılmaktadır.

A.4.2) Öğrenci geri bildirimleri

Bölümümüzdeki öğrenciler her eğitim öğretim dönemi sonunda notlarını görmeden önce aldıkları dersler ile ilgili anketleri doldurmakla yükümlüdür. Her yıl yapılan seçimlerle Öğrenci Temsilcileri Konseyi oluşturulmakta ve bu seçilmiş öğrenci temsilcilerinin akademik kurullar ve senatoya katılımları ile öğrencilerin yönetimdeki temsiliyeti arttırılmaktadır.

A.4.3) Mezun ilişkileri yönetimi

Bölümümüzün temel hedeflerinden birisi nitelikli mezun yetiştirmektir. Mezunlarımızla iletişim kurmak, kariyer hedeflerine ulaşma düzeylerini belirlemek, istihdam oranlarını izlemek, çalıştıkları kurumlarla işbirliği yapmak, eğitim programlarımıza yönelik paydaş olarak mezunlarımızdan görüş almak, başarı hikâyelerini paylaşmak, kariyer fırsatları hakkında mezunlarımızı bilgilendirmek, mezuniyet sonrası mezunlarımızın gelişimini destekleyecek programlar yapmak amacıyla oluşturulan Mezun Bilgi Sistemi, üniversitemiz tarafından 2021 yenilenerek [Mezun Portalı](#) sayfası haline getirilmiştir. Mezun olan ve mezun olacak olan öğrencilerimize danışmanları tarafından Mezun Portalından bahsedilmekte ve aktif olarak kullanmaları teşvik edilmektedir.

A.5) Öğrenci Sayıları ve İnsan Kaynakları Verileri

Bölümümüzde kayıtlı öğrenci sayısı [YÖK Atlas](#) modülünden alınmıştır (Tablo-1).

Tablo-1: Öğrenci sayıları

	Kayıtlı Öğrenci Sayısı	% Oran
Toplam	183	% 100,0
Kız	120	% 65,6
Erkek	63	% 34,4

B) EĞİTİM VE ÖĞRETİM

B.1) Program Tasarımı, Değerlendirmesi ve Güncellenmesi

B.1.1) Programların tasarımı ve onayı

Bölümümüzde lisans ve lisansüstü programların tasarımına ilişkin süreç, üniversitemizin belirlediği ilke ve esaslar doğrultusunda oluşturulur. Hazırlanan program birim akademik kurul kararı ile fakülte yönetimine sunulur. Programa ilişkin değerlendirmeler sırasında

ihtiyaç duyulduğunda bölümümüze programa ilişkin görüş ve öneriler iletilerek güncellenme istenebilir. Öğretim programlarının tasarım ve güncellenmesi sırasında bölümümüzün misyonu, vizyonu ve hedefleri göz önünde bulundurulur.

Bölümümüzdeki programlara ait [bilgi paketleri](#) web sayfasından ilan edilmektedir. Derslerin bilgi paketi güncellemeleri üniversitede belirlenen takvim doğrultusunda yapılmaktadır. Güncel eğitim müfredatında yer alan derslerin öğrenci iş yüküne dayalı kredi değerleri (AKTS) üzerinden kredi hesaplamaları yapılmaktadır. Ayrıca, öğrencilerin yurt içi ve/veya yurt dışında almış oldukları eğitimler sonrasında (çeşitli öğrenci değişim programları vb. aracılığıyla) gerekli intibak değerlendirmeleri de yapılmaktadır. Bu değerlendirmeleri bölümümüzde yer alan komisyon üyeleri yürütmektedir.

Bölümümüzün müfredatında yer alan tüm derslerin detaylı bilgilerine ve ders bilgi paketlerine bologna bilgi sistemi üzerinden veya fakültemiz web sitesinde yer alan [Ders İzlenceleri](#) sekmesinden ulaşılabilmektedir.

B.1.2) Programların ders dağılım dengesi

Bölümümüzde lisans ve lisansüstü düzeyde öğrenim gören öğrencilerin mezuniyet aşamasına kadar alması gereken zorunlu ve seçmeli ders dağılımı [web sitesinde](#) paylaşılmıştır. Ayrıca zorunlu ve seçmeli ders dağılım dengesine ilişkin ilke, kural, yöntem ve mekanizmalar tanımlıdır ve 05.09.2019 tarihli 30879 sayılı resmi gazetede [Harran Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#) yayınlanmıştır.

Ayrıca, üniversitemiz genelindeki ortak derslerin belirlenmesi amacıyla [Ortak Dersler Koordinatörlüğü](#) kurulmuştur ve akademik birimler tarafından üniversite genelinde açılan ortak dersler tek bir çatı altında toplanmıştır.

Ders dağılım dengesine ilişkin program güncelleme çalışmaları [Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı](#) tarafından web sayfasında duyurulan akademik takvim çerçevesinde güz ve bahar dönemleri için birer kez olmak üzere yılda iki kez yapılmaktadır.

B.1.3) Ders kazanımlarının program çıktılarıyla uyumu

Bölümümüzdeki tüm programlarda ders kazanımları, program çıktılarıyla uyumlu olacak şekilde hazırlanmıştır ve [ders bilgi paketleri](#) her düzeyde program için web sayfasında bologna kısmında paylaşılmaktadır.

B.1.4) Öğrenci iş yüküne dayalı ders tasarımı

Öğrenci iş yüküne dayalı ders tasarımına ilişkin tanımlı süreçler bulunmakta olup, [Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı](#) tarafından kontrol edilmektedir. Bölümümüzde yer alan tüm derslerin AKTS ve kredileri tanımlanmış olup ders bilgi paketleri ve derslere ait bilgiler web sayfasında ilan edilmiştir.

B.1.5) Programların izlenmesi ve güncellenmesi

Bölümümüzde her yarıyıl eğitim ve öğretim ile ilgili göstergeler (açılan dersler, öğrenci sayıları, ders çeşitliliği, laboratuvar ve uygulama, lisans/lisansüstü ders dengeleri, haftalık ders konuları vb.) periyodik ve sistematik olarak izlenmekte ve ilgili kurullar tarafından değerlendirilmektedir. Ayrıca bölümümüz FEDEK akreditasyon sürecine hazırlık yapmaktadır. Bölümümüzün stratejik amaç ve hedefleri, gerçekleştirmeleri, kalite sistemine

katkısı düzenli olarak kalite komisyonu aracılığıyla rektörlük düzeyinde Kalite Yönetim Bilgi Sistemi üzerinden değerlendirilmektedir.

B.1.6) Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimi

Eğitim ve öğretim süreçleri, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı ve bölümümüz koordinasyonunda yürütülmektedir. Üniversitemizde eğitim ve öğretim programlarının tasarlanması, yürütülmesi, değerlendirilmesi ve güncellenmesi faaliyetlerine ilişkin ilke, esaslar ve takvim belirli olup üniversite genelinde uygulanmaktadır. Önlisans/lisans eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimi için kullanılan [Öğrenci Bilgi Sistemi](#), öğrencilerin ilk başvuru-kayıt işlemlerinin, ders seçimlerinin, ders takiplerinin daha kolay ve hızlı yapılmasını sağlamaktadır. Öğretim elemanlarının kullandığı alan, ders bilgi paketlerinin, danışmanlık işlemlerinin, ders takiplerinin, öğrenci katılımlarının ve sınav süreçleri için iyileştirilmiştir. Lisansüstü eğitim ve öğretim süreçleri için de Öğrenci Bilgi Sistemi kullanılmaktadır.

B.2) Programların Yürütülmesi (Öğrenci Merkezli Öğrenme Öğretme ve Değerlendirme)

B.2.1) Öğretim yöntem ve teknikleri

Bölümümüzdeki programların tasarımında, fiziksel ve teknolojik olanaklar göz önünde bulundurulmaktadır. Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin aksaksız bir şekilde yürütülmesi, öğrencilerin aktif olarak derslere devam yükümlülüğü ile sağlanmaktadır. Öğrencilerin başarı, ölçme ve değerlendirmeleri; yazılı, uygulamaya dayalı sınav ve/veya sözlü sınavlar esas alınarak yapılmaktadır. Öğrencilerin yasal zeminde derslere devamı ve sınav programlarına uyarak tamamlamaları gereken kredi yeterliliği doğrultusunda mezuniyetleri esastır. Bölümümüz öğrencilerinin eğitim ve öğretim faaliyetlerinin düzenlenmesine yönelik esaslar, programların verimini artırmak amacı ile 05.09.2019 tarihinde yürürlüğe giren [Harran Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#) ile uygulanmaktadır.

Her bir sınıf için bölümümüzden bir öğretim elemanı danışmanlık hizmeti vermektedir. Öğretim elemanlarının danışmanlık saatleri dönem başında belirlenmekte ve öğrencilere web sitesinde üzerinden duyurularak bildirilmektedir.

Bölümümüze öğrenci kabulü ÖSYM tarafından merkezi olarak yapılmaktadır. Bunun dışında yatay geçiş ve yabancı uyruklu öğrencilerin kabulü ise ilgili yönetmelik ve yönergeler çerçevesinde yapılmaktadır. Bu öğrencilerin kabulünden sonra önceki öğrenmelerinin tanınması, kredilendirilmesi ve intibaklarının yapılması yine [yönergeler](#) çerçevesinde bölümümüzdeki ilgili komisyon tarafından yapılmaktadır.

B.2.2) Ölçme ve değerlendirme

Ölçme değerlendirme yöntemleri öğrenci merkezli, yetkinlik ve performans temelli yürütülmekte olup hedeflenen öğrenme çıktıları ile uyumludur. Ölçme değerlendirme kapsamında kullanılan yöntemler akademik takvim yılı başında öğrencilere ders izlenceleri aracılığıyla ilan edilmektedir. Bölümümüzde kullanılan ölçme ve değerlendirme yöntemleri; yazılı sınav, sözlü sınav, ödev, proje, performans dayalı beceri sınavları, grup çalışması gibi yöntemlerle sağlanmaktadır. Ölçme değerlendirme uygulamalarının sürekli iyileştirme faaliyetleri öğrenci ve öğretim elemanlarının geri bildirimleri doğrultusunda sistematik olarak gerçekleştirilmektedir. FEDEK akreditasyon çalışmaları sayesinde

sınavların değerlendirilmesi şeffaf bir şekilde yürütülmektedir. Yapılan sınavlar sonrası sınava ait cevap anahtarı/değerlendirme kriterleri, en yüksek notu alan öğrencinin sınav kağıdı, en düşük notu alan öğrencinin sınav kağıdı ve sınava katılan öğrencilerin yoklama kağıdı bölümümüzdeki FEDEK akreditasyon sorumlusu tarafından arşivlenmektedir.

B.2.3) Öğrenci kabulü, önceki öğrenmenin tanınması ve kredilendirilmesi

Öğrenci kabulleri, ilgili yönetmelik ve yönergeler doğrultusunda yapılmaktadır. Bölümümüzdeki lisans programlarına ÖSYM tarafından merkezi yerleştirmeye öğrenci kabul edilmektedir. Lisansüstü öğrenci kabulleri [YÖK Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği](#) ve [Harran Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği](#)'ne göre yapılmaktadır. Her bir lisansüstü eğitim programı için [Fen Bilimleri Enstitüsü](#)'nün ilan ettiği takvim çerçevesinde kontenjan belirlenmektedir. Başvuran öğrenciler yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara uygun şekilde programlara kabul edilmektedir.

B.2.4) Yeterliliklerin sertifikalandırılması ve diploma

Elde edilen diploma, derece ve diğer yeterliliklerin onayı ve sertifikalandırılması, mezuniyet koşulları ve mezuniyet karar süreçleri açık, anlaşılır, kapsamlı ve tutarlı bir şekilde YÖK'ün belirlediği kurallar ve Üniversite Senatosu kararları ile tanımlanmıştır ve [Harran Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#)'nde ilan edilmiştir.

B.3) Öğrenme Kaynakları ve Akademik Destek Hizmetleri

B.3.1) Öğrenme ortam ve kaynakları

Bölümümüzde eğitim öğretim faaliyetlerini sürdürebilmek için sınıf, laboratuvar, basılı ve/veya elektronik kaynaklar, basılı ve/veya elektronik materyaller, canlı ve/veya cansız örnekler vb. öğrenme ortamı ve kaynakları yer almaktadır. Bölüm genelinde kontenjan sayısı göz önünde bulundurularak ya uygun büyüklükte sınıf temin edilmeye çalışılmakta ya da ders şubelere ayrılmaktadır. Öğrenme ortam ve kaynaklarının kullanımının izlenmesi ve iyileştirilmesinde, üniversitemiz genelinde her bir eğitim öğretim dönemi sonunda öğrencilere uygulanan anketlerden faydalanılmaktadır.

B.3.2) Akademik destek hizmetleri

Bölümümüzde her bir öğrencinin akademik gelişimini takip eden, yol gösteren, akademik sorularına ve kariyer planlamasına destek olan bir danışman öğretim elemanı bulunmaktadır. Öğrencilerin danışmanlarına erişimi kolaydır. Öğrenciler danışmanlarına e-posta veya dahili telefon yolu ile ulaşabilmektedir. Her bir danışman, öğrenci görüşmeleri için sabit zaman ayırmakta, danışmanlık gün ve saati öğrencilerinin rahatlıkla görebilecekleri şekilde (öğretim elemanının odasının kapısı, bölüm panoları, web sitesi vb.) ilan etmektedir. Danışmanlık hizmetlerinin izlenmesinde ve iyileştirilmesinde öğrenci anketleri, öğrenci geribildirimleri vb. yöntemler kullanılmaktadır.

B.3.3) Tesis ve altyapılar

Bölüm içerisinde internet ulaşımı ve gerekli görsel araçlarla donatılmış olan sınıf ve laboratuvarlar bulunmaktadır. Bu laboratuvarlar; lisans ve lisansüstü eğitime yönelik laboratuvarlar, araştırmalara yönelik laboratuvarlar ve bitki örneklerinin saklandığı Herbarium (New York Botanical Garden Herbarium, 1895 <http://sweetgum.nybg.org>

erişim tarihi 20.01.2024)'dan oluşmaktadır. Özellikle Osmanbey Kampüsü'nde kurulmuş olan [Harran Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Uygulama Ve Araştırma Merkezi \(HÜBTAM\)](#) lisansüstü akademik faaliyetler için ileri araştırma olanakları sunmaktadır.

B.3.4) Dezavantajlı gruplar

Bölümümüz, dezavantajlı gruplardaki öğrencilere ve geri bildirimlerine karşı duyarlıdır. Gelen talepler, öneriler doğrultusunda birimizin destekleri ile izleme ve iyileştirme çalışmaları yürütülmektedir. Bölümümüzde 2023 yılı içinde eğitim gören özel gereksinimli öğrenci bulunmamaktadır.

B.3.5) Sosyal, kültürel, sportif faaliyetler

Bölümümüzde yer alan Biyoloji Kulübü tarafından etkinlikler düzenlenmektedir. Düzenlenecek veya düzenlenmiş olan etkinliklerin tanıtımı [kulüp sosyal medya hesabı](#)ndan veya bölüm [web sitesi](#)nden yapılmaktadır. Ayrıca bölümümüz kendi içinde teknik geziler ve sosyal etkinlikler de düzenlemektedir. Mezun olacak öğrenciler ile mezuniyet etkinlikleri, lisansüstü seminer ve jürilerinden sonra yemek etkinlikleri, dersler kapsamında laboratuvar veya doğa gezileri bölümümüz tarafından düzenlenen sosyal etkinliklere örnek olarak gösterilebilir.

Bölümümüze, [Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı](#) tarafından her yıl maddi durumu yetersiz öğrencilere destek olmak adına uygulanan "[Kısmi Zamanlı Çalışma](#)" kapsamında öğrenci kabul edilmektedir.

B.4) Öğretim Kadrosu

B.4.1) Atanma, yükseltme ve görevlendirme kriterleri

Bölümümüz akademik personelleri 2547 sayılı [Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönergesi](#)'ne dayalı olarak atanmakta veya yükseltilmektedirler.

Öğretim elemanı seçim, atama ve yükseltmelerde atama kriterlerinin yanı sıra öğretim elemanının yeterli niteliklere sahip olması açısından aldığı eğitimler, öğretme becerisi, iletişim becerileri, programı geliştirmeye yönelik katkıları da değerlendirmeye alınmaktadır. Öğretim elemanlarının atamalarında aynı zamanda uzmanlık alanı ile atandıkları unvan ve pozisyon ile yürüttükleri ders arasında uyumun sağlanması hususu da göz önünde bulundurulmaktadır.

B.4.2) Öğretim yetkinlikleri ve gelişimi

Kurumun genelinde öğretim elemanlarının öğretim yetkinliğini geliştirmek üzere uygulamalar vardır. [Harran Üniversitesi Yaşam Boyu Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi \(HAYEM\)](#) üzerinden eğitimler düzenlenmekte ve HAYEM bünyesinde oluşturulan [BİLKAMPÜS](#) üzerinden çevrimiçi eğitimlere bölümümüz personeli ve öğrencileri katılım sağlayabilmektedir.

B.4.3) Eğitim faaliyetlerine yönelik teşvik ve ödüllendirme

Öğretim kadrosunun eğitim ve öğretim performansını teşvik, takdir-tanıma ve ödüllendirmeye yönelik [Harran Üniversitesi Ödül Yönergesi](#) bulunmaktadır. Ayrıca üniversitemizde akademik teşvik süreci yer almaktadır. Öğretim elemanlarına yapılacak

olan akademik teşvik ödeneğinin uygulanmasına yönelik olarak [Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği](#) bulunmaktadır.

C) ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

C.1) Araştırma Süreçlerinin Yönetimi ve Araştırma Kaynakları

C.1.1) Araştırma süreçlerinin yönetimi

Bölümümüzde başta [Harran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi \(HÜBAP\)](#) tarafından desteklenen projeler olmakla birlikte başka Avrupa Birliği, TÜBİTAK gibi araştırma birimleri ile de çeşitli araştırma ve geliştirme süreçleri yürütülmektedir. Bölümümüz tarafından ulusal ve uluslararası düzeyde önemli çıktılar elde edilebilecek araştırmalara öncelik verilmektedir.

Bilimsel ve teknolojik gelişime katkı sağlayan araştırmalar, ar-ge bilincinin artırılmasında rol oynayan bölümümüze ait [HÜBAP tarafından desteklenen projeler](#), [TÜBİTAK ve diğer kamu kuruluşları tarafından desteklenen projeler](#) ve [Avrupa Birliği](#) gibi uluslararası kuruluşlar tarafından desteklenen projelere ait bilgiler [Kurumsal Yönetim Bilgi Sistemi \(KYBS\)](#)'ne yüklenmiştir.

C.1.2) İç ve dış kaynaklar

Bölümümüzün araştırma kapasitesinin geliştirilmesi ve araştırmacılara daha iyi olanaklar sunulması için [Harran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi \(HÜBAP\)](#), farklı alanlarda yürütülen araştırmaların etkin olarak desteklenmesini sağlayacak şekilde düzenlenen [uygulama yönergesi](#)ndeki usul ve esaslar çerçevesinde iç kaynak desteği sağlamaktadır. Ayrıca [Harran Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi \(HÜBTAM\)](#), bünyesindeki laboratuvarlar ve cihazlar ile bölümümüzdeki çalışmalara destek vermektedir. Bölümümüzdeki öğretim elemanları farklı disiplinlerden diğer öğretim elemanları ile farklı çalışmalar yürütebilmektedir. Ayrıca Üniversitemiz bünyesinde [Proje Geliştirme ve Danışma Ofisi Koordinatörlüğü](#) mevcuttur. Verdikleri hizmetler ile bölümümüzdeki akademik personele katkı sağlamaktadır.

C.1.3) Doktora programları ve doktora sonrası imkanlar

Bölümümüz bünyesinde yer alan Botanik, Ekoloji, Genel Biyoloji, Hidrobiyoloji, Moleküler Biyoloji ve Zooloji Ana Bilim Dallarında yüksek lisans ve doktora imkanı bulunmaktadır. Lisansüstü araştırmaların nitelik ve niceliğinin iyileştirilmesine ilişkin izleme ise Harran Üniversitesi KYBS üzerinden gerçekleştirilmektedir.

C.2) Araştırma Yetkinliği, İş Birlikleri ve Destekler

C.2.1) Araştırma yetkinlikleri ve gelişimi

Araştırma kadrosunun yetkinliğinin geliştirilmesi ve iyileştirilmesinin sağlanması için, belirlenen usul ve esaslar dâhilinde yurtiçi ve yurt dışı bilimsel toplantılara katılım imkanı sağlanmaktadır. Proje Geliştirme ve Danışma Ofisi tarafından akademik düzeyde [proje yazma eğitimleri](#) verilmekte, kurum içi düzenli eğitim ve seminerler düzenlenmektedir. Ayrıca farklı kurumlar tarafından düzenlenen [eğitilere katılım](#) sağlanması sayesinde

bölümümüz öğretim elemanları yetkinlik kazanmakta ve kazandığı yetkinlikleri geliştirmektedir. Tüm bunlarla birlikte tüm akademik personelin araştırma geliştirme performansı KYBS üzerinden izlenmektedir.

C.2.2) Ulusal ve uluslararası ortak programlar ve ortak araştırma birimleri

Bölümümüzde ulusal ve uluslararası programlar bağlamında [ERASMUS Bürosu](#), [Farabi Koordinatörlüğü](#) ve [Mevlana Değişim Koordinatörlüğü](#)'ne bağlı birim temsilcileri bulunmaktadır. Birim temsilcileri bölüm [web sayfası](#)nda paylaşılmaktadır. Uluslararasılaşma hedefleri kapsamında değişim programlarından yararlanan öğrenci ve öğretim elemanı sayılarının artırılması için çalışılması gerekmektedir.

C.3) Araştırma Performansı

C.3.1) Araştırma performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Bölümümüz tarafından aktif olarak kullanılan Kalite Yönetim Bilgi Sistemiyle (KYBS), bölümümüzdeki öğretim elemanı/araştırmacı performansları 6 aylık periyotlarla dekanlık ve üst yönetim tarafından değerlendirilmektedir. Yıl başında birimimiz tarafından [Kalite Yönetim Bilgi Sistemi \(KYBS\)](#)'ne araştırma geliştirme parametreleriyle ilgili yıllık hedefler girilmekte, yılın ilk 6 ayının sonunda ve yıl sonunda bu hedeflerin gerçekleşme durumuyla ilgili olarak veriler de kanıtlarıyla birlikte sisteme yüklenmektedir. 6 aylık süreçler sonunda üst yönetime sunular yapılmaktadır. KYBS sistemine girilen veriler ve kanıtlar sayesinde bölümümüzün genel performansı ve öğretim elemanlarının/araştırmacılarının performansları ayrı ayrı görülebilmektedir.

Bölümümüzdeki öğretim elemanlarının SCI, SSCI, AHCI, SCI-Exp indekslerinde ve diğer indekslerde taranan makaleleri bulunmaktadır. 2023 yılı kapsamında KYBS'e girilen veriler göz önüne alındığında, birimimiz tarafından 8 adet [SCI, SSCI, AHCI, SCI-Exp indekslerinde taranan makale](#) yayınlanmıştır.

C.3.2) Öğretim elemanı/araştırmacı performansının değerlendirilmesi

Öğretim elemanlarının araştırma ve geliştirme performansı izlenmekte ve bu performans ilgili birimler tarafından değerlendirilerek iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Bölümümüzdeki öğretim elemanları tarafından belirli aralıklarla birimimiz tarafından gönderilen formlar doldurulmakta ve bu formlar KYBS'ye yüklenmektedir.

D) TOPLUMSAL KATKI

D.1) Toplumsal Katkı Süreçlerinin Yönetimi ve Toplumsal Katkı Kaynakları

D.1.1) Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi

GAP bölgesinin merkezi olan Şanlıurfa'nın tek, bölgenin ise köklü üniversitelerinden olan Harran Üniversitesi'nden gerek şehir gerekse bölge halkının beklentileri yüksektir. Bunun bilincinde olan bölümümüz, eğitim-öğretim kalitesini ve tüm personelinin memnuniyetini arttırmayı amaçlamaktadır. Bu yüzden ar-ge'yi merkeze alan yenilikçi bir bakış açısıyla topluma fayda sağlayacak nitelikli bilimsel çalışmaların artırılması hedeflenmektedir.

D.1.2) Kaynaklar

Kaynaklar mali, fiziksel mekan (laboratuvar, çok amaçlı kullanılan salonlar vb.), insan gücü ve danışmanlık hizmeti gibi etkin yürütülen faaliyetleri içermektedir. İç ve dış destekli mali kaynaklar da sağlanabilmektedir.

D.2) Toplumsal Katkı Performansı

D.2.1) Toplumsal katkı performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Tüm bölümler kendi hedeflerini ve gerçekleştirmelerini takip etmektedirler. Ayrıca üst yönetim de hedef, gerçekleşme izleme ve performans değerlendirmelerini 6 aylık periyotlarla yapmaktadır. Özellikle Kalite Yönetim Bilgi Sistemi (KYBS)'nin kullanımının artmasıyla kurum stratejisi doğrultusunda tüm hedefler ile birimlerin performans göstergelerinin izleme ve değerlendirmesini yapmak daha kolay ve hızlı hale gelmiştir.

E) DEĞERLENDİRME, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bölümümüz, üniversitemiz bünyesindeki diğer birimler gibi nitelikli bireyler yetiştirerek eğitimde kaliteyi arttıracak ve bölge kalkınmasına katkı sağlayacak eğitim ve araştırma faaliyetleri ve toplumsal içerikli hizmetleri ile bölgede önemli bir yere sahiptir. Bölümdeki öğretim elemanlarının yetkinliğinin artırılması, altyapı ve fiziksel yetersizliklerin giderilmesi için çalışmalar devam etmektedir.

E.1) Liderlik, Yönetim ve Kalite

Bölümümüz tarafından KYBS'ye yıllık olarak hedefler, 6 aylık periyotlarla ise gerçekleşenler girilmektedir. Her altı aylık periyotta bölümümüzce üniversitemiz üst yönetimine gerçekleşme oranlarımız sunulmakta, eksik ya da alınması gereken tedbirler konuşulmaktadır.

Tüm bileşenleri içeren bilgi yönetim sistemi sayesinde verilerle yönetim daha kolay ve daha hızlı hale gelmiştir. Böylece bölümümüz kaliteyi içselleştirerek felsefe haline getirme yolunda ilerlemektedir.

Güçlü Yönler

- Kalite sisteminin bölüm tarafından benimsenmiş olması
- Bölümde kaliteden sorumlu komisyon üyelerinin olması
- Kurumsal Yönetim Bilgi Sistemi (KYBS)'nin düzenli olarak kullanılması ve üst yönetime yapılan sunumlara aktif olarak katılım sağlanması

Gelişmeye Açık Yönler

- Bölüm genelinde akademik ve idari çalışanların "kalite güvencesi sistemi" konusundaki bilgi birikiminin artırılması
- Akademik personelin iyileştirme süreçlerine aktif katılımının sağlanması

E.2) Eğitim ve Öğretim

Bölümümüzde bologna bilgi paketleri bulunmaktadır. Bölümün web sayfasında bologna bilgi paketine bağlantı sağlanmıştır. Dönem başında ders izlenceleri hazırlanarak her ders için takip edilecek plan, dönem içi ve dönem sonu uygulamaları ortaya konulmaktadır. Ders izlenceleri akademik dönem başlamadan önce birimlerin web sayfasında ilan edilmektedir. Ayrıca programımızda ön koşullu dersler bulunmaktadır. Üniversitemiz tarafından tasarlanan Mezun Portalına mezunlarımızın ve mezun olacak öğrencilerimizin kaydolmaları teşvik edilmiştir. Bunlara ek olarak bölümümüzde 2 adet doktora öğrencisi 100/2000 YÖK bursundan faydalanmaktadır.

Güçlü Yönler

- Öğretim elemanlarının atama, yükseltme ve görevlendirmelerinin mevzuata ek olarak kurumun misyon ve hedeflerine uygun olması
- Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin güçlü bir akademik kadro ile veriliyor olması
- Öğrencilerin, kalite güvencesi sistemine dahil edilmesi

Gelişmeye Açık Yönler

- Öğrencilere yönelik yeterli sosyal ve kültürel faaliyetlerin olmayışı
- Yetersiz fiziksel, teknik ve teknolojik koşullar
- Öğrencilerin tüm eğitim öğretim faaliyetlerinden en iyi şekilde faydalanabilmesinin sağlanması
- Uygulama dersleri için sektör gezilerinin teşvik edilmesi

E.3) Araştırma ve Gelişme

Harran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi (HÜBAP), Harran Üniversitesi akademik personeli ile öğrencilere yönelik destek sağlamak ve gücünü Harran Üniversitesi Proje Geliştirme ve Danışma Ofisi ile arttırmaktadır. Bölümümüz HÜBAP ve Proje Geliştirme ve Danışma Ofisi ile iş birliği içinde araştırma ve gelişmelerine devam etmektedir. Proje Geliştirme ve Danışma Ofisi tarafından bölümümüz akademik personeline proje geliştirme bağlamında gerekli rehberlikler yapılmaktadır.

Güçlü Yönler

- Araştırma odaklı bir üniversite olarak, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin çıktılarının niteliğini güvence altına alacak destek birim ve yapıların bulunması
- Birimdeki Öğretim elemanlarının araştırma yetkinliğinin Üniversite genelinde düzenli olarak izlenmesi, değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi

Gelişmeye Açık Yönler

- Destek miktarlarının geliştirilmesi
- Öğretim elemanlarının teşvik edilmesinin ve motivasyonun artırılması
- Eğitim, sempozyum, kongre gibi etkinliklerin artırılması

E.4) Toplumsal Katkı

Harran Üniversitesi Biyoloji Bölümü; kurumsal kültüre bağlı bir şekilde eğitim-öğretim, bilimsel faaliyetler ve araştırma geliştirmeye yönelik çalışmalarına devam etmektedir.

Güçlü Yönler

- Kurum kültürünün bir parçası olarak yürütülen faaliyetlerin toplum odaklı olması
- Toplumsal katkı faaliyetlerine yönelik izleme ve iyileştirme mekanizmalarının kurumun geneline yayılması

Gelişmeye Açık Yönler

- Toplumsal katkı süreçlerini yönetecek ve destek verecek insan kaynağının bulunması
- Toplumsal katkı faaliyetleri konusunda bilincin artırılması
- Sosyal sorumluluk projelerine önemin ve katkının artırılması